

REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Redno letno poročilo za leto 2022

URAD VLADE ZA NARODNOSTI **(UN)**

- 1.1 **Ocene diskriminatornosti predpisov**
- 1.2 **Priporočila Zagovornika UN**
- 1.3 **Ugotavljanje diskriminatornosti ravnanj**
- 1.4 **Svetovanje, informiranje in podpora**
- 1.5 **Sodelovanje Zagovornika z UN**
- 1.6 **Splošni in posebni ukrepi za odpravo diskriminacije in spodbujanje enakega obravnavanja**

Ministrstva in druge institucije

MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI (MDDSZ)

MINISTRSTVO ZA FINANCE (MF)

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO (MGRT)

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO (MZI)

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT (MIZŠ)

MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO (MJU)

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO (MKGP)

MINISTRSTVO ZA KULTURO (MK)

MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE (MNZ)

MINISTRSTVO ZA OBRAMBO (MORS)

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR (MOP)

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE (MP)

MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE (MZ)

MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE (MZZ)

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

URAD VLADE ZA NARODNOSTI

URAD VLADE ZA OSKRBO IN INTEGRACIJO MIGRANTOV

URAD VLADE ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

SLUŽBA VLADE ZA DIGITALNO PREOBRAZBO

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

DRUGI DRŽAVNI ORGANI, LOKALNE SKUPNOSTI, NOSILCI JAVNIH POOBLASTIL IN PRAVNE OSEBE

LEGENDA

Področja družbenega življenja, kjer morajo državni organi, lokalne skupnosti, nosilci javnih pooblastil ter pravne in fizične osebe spoštovati prepoved diskriminacije.

Delo in zaposlovanje

- Pogoji za dostop do zaposlitve, samozaposlitve in poklica (vključno z izbirnimi merili in pogoji zaposlovanja, ne glede na vrsto dejavnosti in na vseh ravneh poklicne hierarhije, vključno z napredovanjem);
- Dostop do vseh oblik in do vseh ravni karijerne orientacije in svetovanja, poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja, nadaljnjega poklicnega usposabljanja in preusposabljanja, vključno z delovno prakso;
- Zaposlitveni pogoji in pogoji dela, vključno s prenehanjem pogodbe o zaposlitvi in plačami.

Članstvo v sindikatih

- Članstvo in vključevanje v organizacijo delavcev, ali delodajalcev ali v vsako organizacijo, katere člani opravljajo določen poklic, vključno z ugodnostmi, ki jih zagotavljajo take organizacije.

Socialne pravice

- Socialna zaščita, vključno s socialno varnostjo;
- Socialne ugodnosti.

Zdravstveno varstvo

- Zdravstveno varstvo.

Izobraževanje

- Vzgoja in izobraževanje.

Trg dobrin in storitev

- Dostop do dobrin in storitev, ki so na voljo javnosti, vključno s stanovanji, in preskrbo z njimi.

Drugo

- V to področje spadajo zadeve, ki jih ni mogoče uvrstiti v zgornje kategorije in zadeve, ki naslavljajo vsa področja hkrati ali pa splošno področje varstva pred diskriminacijo.

Pregled statusov priporočil

Status priporočila na dan 31. januar 2023:

- Uresničeno: ●
- Neuresničeno: ●

Nekatera priporočila za spodbujanje enakega obravnavanja so sistemska in splošna, njihov cilj je predvsem delovati preventivno in ozaveščati, pogosto pa so poslana več naslovnikom hkrati. V teh primerih so označena kot:

- Sistemsko priporočilo: ●

1.1 Ocene diskriminatornosti predpisov

Zakon o romski skupnosti v Republiki Sloveniji, ki se nanaša na predstavništvo pripadnikov romske skupnosti v Svetu romske skupnosti, po oceni Zagovornika ni diskriminatoren

Na podlagi analize podatkov, ki so jih Zagovorniku poslale štiri od petih delujočih romskih zvez, je Zagovornik ocenil, da z ekskluzivnostjo Zveze Romov Slovenije v Svetu romske skupnosti romska društva s sedeži v občinah na območjih, kjer romska skupnost ni tradicionalno naseljena, niso postavljena v manj ugoden položaj v primerjavi z romskimi društvi s sedeži v občinah na območjih, kjer je romska skupnost avtohtona. Po oceni Zagovornika določba prvega odstavka 10. člena Zakona o romski skupnosti v Republiki Sloveniji (ZRomS) ni diskriminatorna do neavtohtonih Romov. Vendar pa je v postopku ocene diskriminatornosti ZRomS Zagovornik ugotovil, da več kot dve tretjini romskih društev ni vključenih v Zvezo Romov Slovenije, kar ji jemlje legitimnost predstavnštva vseh Romov v Svetu romske skupnosti. Zagovornik je Vladi priporočil, naj pripravi predlog spremembe ZRomS, s katero bo omogočeno reprezentativno predstavništvo pripadnikov romske skupnosti v Svetu romske skupnosti. (050-14/2021/28).

1.2 Priporočila Zagovornika UN

Zagovornik v letu 2022 ni izdal priporočil iz pristojnosti UN.

1.3 Ugotavljanje diskriminatornosti ravnanj

Zagovornik v letu 2022 ni izdal odločb o ugotavljanju diskriminatornosti ravnanj iz pristojnosti UN.

1.4 Svetovanje, informiranje in podpora

! Jezik poslovanja na območjih, kjer živita italijanska in madžarska narodna skupnost

Na Zagovornika se je obrnil posameznik, ki je želel na banki v Izoli odpreti fiduciarni tekoči račun. Povedal je, da je imel kot predstavnik italijanske manjšine v Sloveniji težave pri komunikaciji z zaposlenimi. Uslužbenca je prosil za pomoč pri izpolnjevanju obrazca v slovenskem jeziku. Ta mu je odvrnil, da se kot slovenski državljan lahko sam znajde. Zagovornik je v svetovanju opozoril, da morajo podjetja na območjih, kjer avtohtono živita italijanska ali madžarska narodna skupnost, poslovati tudi v jeziku manjšine. Stranko je povabil k oddaji predloga za obravnavo diskriminacije. Ker je stranka pripadnik narodne manjšine, jo je Zagovornik seznanil, da lahko vlaga vloge v italijanskem jeziku tudi zunaj dvojezičnega območja, pri čemer pa organ, ki je zunaj tega območja, posluje izključno v slovenskem jeziku, a mora na lastne stroške poskrbeti za prevod strankinih vlog in ji omogočiti spremljanje postopka na ustni obravnavi s tolmačem, če do ustne obravnave pride ([0702-71/2022](#)).

Slabša ocena na fakulteti zaradi narodnosti in vere

Na Zagovornika se je obrnila stranka, ki je zatrjevala diskriminacijo pri ocenjevanju na fakulteti. Slabšo oceno naj bi prejela zaradi njenih osebnih okoliščin narodnosti in vere. Zagovornik je stranki pojasnil, kako lahko ukrepa, in jo pozval, naj odda predlog za ugotavljanje diskriminacije z dokazili, da je slabšo oceno prejela zaradi narodnosti in vere. Stranka na pojasnilo Zagovornika ni odgovorila ([0702-3/2022](#)).

1.5 Sodelovanje Zagovornika z UN

Predstavitev izvedenih in načrtovanih ukrepov Zagovornika glede izvajanja Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin v Sloveniji

Predstavnika Zagovornika sta se 28. in 29. novembra 2022 udeležila srečanja o izvajanju Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin v Sloveniji na podlagi ocene in priporočil iz Petega mnenja Svetovalnega odbora o Okvirni konvenciji za varstvo narodnih manjšin v Sloveniji. Sestanek je organiziral Urad Vlade za narodnosti. Na pripravljalnem sestanku so predstavniki državnih organov in manjšinskih etničnih skupnosti razpravljali o boju proti stereotipom in predsodkom proti manjšinskim skupnostim, ki so izpostavljene sovražnemu govoru. Poleg tega so opozorili na potrebo po podpori oddajam v italijanščini, na pomanjkanje italijansko govorečih novinarjev ter potrebo po povečanju trajanja in pogostosti oddajanja v madžarščini v javnih medijih. Seznanili so se s stanjem življenjskih in stanovanjskih razmer v romskih naseljih ter zagotavljanjem enakih možnosti izobraževanja za pripadnike romske skupnosti. Predstavnica Zagovornika je s prispevkom sodelovala pri razpravi o ozaveščanju o mandatih Zagovornika načela enakosti in Varuha človekovih pravic med manjšinskimi in etničnimi skupnostmi. Predstavila je že izvedene in načrtovane ukrepe Zagovornika na tem področju.

1.6 Splošni in posebni ukrepi za odpravo diskriminacije in spodbujanje enakega obravnavanja

1. UN je okviru **splošnih ukrepov** za spodbujanje enakega obravnavanja poročal o spremljanju uresničevanja in uresničevanju Nacionalnega programa ukrepov Vlade Republike Slovenije za Rome za obdobje 2021–2030 (NPUR 2021–2030).
2. UN je poročal tudi o koordinaciji priprave NPUR za obdobje 2021–2030 in o izvajanju projekta Krepitev nacionalnega posvetovalnega procesa – Nacionalna platforma za Rome (SIFOROMA) za izboljšanje položaja pripadnic in pripadnikom romske skupnosti in njihove večje vključenosti v družbo ter izboljšanje sobivanja v lokalnem okolju.
3. V okviru **posebnih ukrepov** za zagotavljanje enakosti UN ni poročal o izvedenih ukrepih.